

УДК 342.9

Олена Демченко,
приватний нотаріус
Запорізького міського нотаріального округу

ВИКОНАВЧИЙ НАПИС НОТАРІУСА ЯК ПОЗАСУДОВА ФОРМА ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ

У статті досліджено зміст виконавчого напису нотаріуса як позасудової форми захисту цивільних прав та законних інтересів. Встановлено, що виконавчий напис нотаріуса – це нотаріальна дія, що націлена на реалізацію суб'єктивних прав з метою досягнення визначеного правового результату. Доведено, що безспірність являє собою визначальну юридичну якість такої вимоги стягувача. Водночас це найбільш слабе місце під час визначення нотаріусом підстав для вчинення виконавчого напису на документі. Поняття «безспірність» по відношенню до виконання боргових зобов'язань викликає спір якщо не по суті, то по формальним ознакам, перетворюючи формально виписану законодавцем норму на фікцію у реальному житті. Здебільшого людина не передає власні кошти іншій особі у позасудовий правовий спосіб, навіть якщо такий обов'язок до цього був формально-юридично зафіксований. Підсумовано, що у всіх відносинах щодо виконавчих написів нотаріусів мають місце підстави як для нотаріальних дій, так і для діяльності суддів. У зв'язку з цим наголошено, що надання нотаріусом виконавчої сили автентичному акту дозволяє звертати його до примусового виконання без звернення до суду. При цьому такі дії нотаріуса не означають фактичного визнання юридичної вірогідності, безспірності чи інших суміжних ознак зобов'язань сторін, виражених у документі, на якому вчинено виконавчий напис. Оцінки юридичних якостей описаного типу зобов'язань сторін презюмуються нотаріусом формально юридично без звернення до відповідних процедур, з яких складається цивільний та господарський судові процеси, залишаючи зацікавленим особам ініціативу участі у цих процесах.

Ключові слова: безспірність, боржник, виконавчий напис, вимога, заборгованість, нотаріус, право, суд.

Постановка проблеми. Проблематика функціонального призначення виконавчого напису нотаріуса як важливого елемента утвердження правопорядку і захисту прав людини потребує ґрунтовного наукового переосмислення, адже на практиці продовжують виникати питання щодо безспірності вимог стягувача, підстав оскарження цієї нотаріальної дії до суду тощо. У фаховій літературі справедливо зазначається, що виконавчий напис нотаріуса як окремий спосіб захисту цивільних прав є законодавчо закріпленою альтернативою більш складному за змістом процесу судового захисту. Законодавче визначення поняття «виконавчий напис» натепер відсутнє, в юридичній літературі щодо нього є декілька точок зору.

Метою статті є розкриття змісту виконавчого напису нотаріуса як позасудової форми захисту цивільних прав та законних інтересів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Правові аспекти професійної діяльності нотаріусів розкрито в наукових працях багатьох вчених, зокрема: І.А. Алферов дослідив нотаріальну форму захисту та охорони прав і законних інтересів; С.Я. Фурса – функції

нотаріату і суду щодо захисту прав та охоронюваних законом інтересів громадян, юридичних осіб та держави. Численні тематичні розробки мають М.І. Авдєєнко, Г.Ю. Гулевська, С.Г. Пасічник, В.М. Черниш, Я.М. Шевченко та інші вчені. Утім в усіх цих працях не повною мірою встановлено зміст важливих складників та характеристик виконавчого напису нотаріуса як позасудової форми захисту цивільних прав та інтересів, тому тема нашої роботи актуальна для дослідження.

Виклад основного матеріалу. На наш погляд, найбільш точно зазначене поняття визначено Н.В. Безсмертаною та Ю.В. Желіховською, які під виконавчим написом нотаріуса розуміють підтвердження нотаріальним органом наявності заборгованості між боржником і стягувачем та розпорядження про примусове стягнення з боржника цієї заборгованості, вчинене на документах, які підтверджують безспірні зобов'язання останнього [1, с. 158; 2, с. 124]. Безпосередньою метою вчинення виконавчого напису є надання документам виконавчої сили, що дозволяє зарахувати такі дії нотаріуса із санкціонування безспірного стягнення заборгованості до форм реалізації ним юрисдикційних повноважень [3, с. 8]. Відповідно, нотаріальний акт

стає юрисдикційним актом, що поєднує його природу за юридичною силою з природою судового рішення, хоча на відміну від останнього нотаріус посвідчує документ від власного імені, а не від імені держави.

У Цивільному кодексі України передбачено низку форм позасудового захисту прав та законних інтересів особи. Одним із найбільш дієвих з них вважається захист цивільних прав нотаріусом. Нотаріус здійснює захист цивільних прав шляхом вчинення виконавчого напису на борговому документі у випадках і в порядку, встановлених законом (ст. 18 ЦКУ). Такий правовий інструмент захисту цивільних прав не новий, історія здійснення виконавчих написів нотаріусами бере свій початок із Цивільного кодексу Франції 1804 р. (кодекс Наполеона). Стягнення безспірної заборгованості в позасудовому порядку передбачалося у ч. 2 тому Х Зводу законів Цивільних 1857 р., де зазначалося, що будь-який договір і будь-яке зобов'язання, законно вчинене, вважалося безспірним і приводилося до виконання «безпосереднім застосуванням закону без будь-якого судочинства; якщо ж виникав спір проти таких договорів та зобов'язань, то він, призупиняючи стягнення, вирішувався судовим способом, але без формального суду в остаточному варіанті...» [4, с. 192].

Розвитку вчинення виконавчих написів набуло в період перебування України у складі Радянського Союзу. Порядок вчинення виконавчих написів регулювався, зокрема, в Українській РСР Положенням про державний нотаріат Української РСР, затвердженим Постановою УРСР від 31 серпня 1964 р. № 941 та Інструкцією про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріальними конторами Української РСР, затвердженою Постановою Президії Верховного Суду Української РСР від 22 січня 1965 р. Правомочними на вчинення виконавчих написів були нотаріальні контори і консульські установи. Постановою Ради Міністрів Української РСР від 31 серпня 1964 р. № 941 встановлювався перелік документів, на підставі яких нотаріальні органи мали право вчиняти виконавчі написи. Цей перелік містив досить багато видів заборгованості, по яким можна було вчиняти виконавчі написи, крім того, кожен із цих видів (окрім стягнень за нотаріально посвідченими угодами) мав ще й підвиди. Порядок та умови вчинення виконавчого напису, які існували за радянського періоду, частково збережені і в сучасному нотаріаті [2, с. 124].

Вчинення нотаріусом виконавчого напису (п. 19 ст. 34 Закону України «Про нотаріат») – це нотаріальна дія й елемент правореалізуючої функції нотаріату, що націлена на

реалізацію суб'єктивних прав з метою досягнення чітко визначеного правового результату [5, с. 52]. Правовому регулюванню процедури вчинення нотаріусами виконавчих написів присвячена Глава 14 Закону України «Про нотаріат» та Глава 16 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій.

Стягнення за виконавчим написом нотаріусів допускається у випадках, чітко передбачених чинним законодавством. Такі підстави перераховані у Переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 р. № 1172.

До цього переліку входять вчинення виконавчих написів у таких випадках:

- стягнення заборгованості за нотаріально посвідченими договорами;
- стягнення заборгованості з підстав, що впливають із кредитних відносин;
- стягнення заборгованості, що впливає з відносин, пов'язаних з авторським правом;
- стягнення заборгованості з батьків або осіб, що їх замінюють, за утримання дітей у закладах освіти;
- стягнення заборгованості з батьків або осіб, що їх замінюють, за утримання дітей і підлітків в загальноосвітніх школах і професійно-технічних училищах соціальної реабілітації;
- стягнення за диспашею;
- стягнення заборгованості з військовослужбовців, звільнених з військової служби, і військовозобов'язаних після закінчення зборів;
- повернення об'єкта лізингу;
- стягнення заборгованості з орендної плати за користування державним та комунальним майном;
- стягнення заборгованості за векселями, опротестованими нотаріусами в установленому законом порядку;
- стягнення заборгованості за аграрними розписками;
- стягнення заборгованості з виплати дивідендів.

Найбільш поширеним документом, за яким стягується заборгованість на підставі виконавчих написів нотаріусів, є нотаріально засвідчена угода. Натепер законодавчо врегульована можливість вчинення виконавчих написів на таких нотаріально посвідчених договорах:

- договір про надання утримання одному з подружжя (ст. 78 Сімейного кодексу України);
- шлюбний договір (ст. 99 Сімейного кодексу України);

– договір про сплату аліментів на дитину (ст. 109, 189 Сімейного кодексу України);

– договір застави (ст. 20 Закону України «Про заставу»);

– договір іпотеки (ст. 33 Закону України «Про іпотеку»).

Можливість вчинення виконавчого напису на інших нотаріально посвідчених договорах жодним законом прямо не передбачена, однак, керуючись статтями 6, 626 Цивільного кодексу України, якщо однією з умов такого договору сторони передбачать можливість вчинення виконавчого напису у разі невиконання або неналежного виконання зазначеного зобов'язання, нотаріус вправі вчинити виконавчий напис на такому документі за наявності відповідних підстав.

Підставою вчинення виконавчого напису є документально зафіксована безспірність заборгованості або іншої відповідальності боржника перед стягувачем за умови, що з дня виникнення права вимоги минуло не більше трьох років, а у відносинах між підприємствами, установами та організаціями – не більше одного року.

Доведення безспірності вимоги досягається через подання стягувачем нотаріусу необхідного пакету документів, за результатами аналізу якого останній може однозначно впевнитись у відсутності будь-якого спору. Перелік таких документів затверджено на законодавчому рівні Постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 р. № 1172. Поряд із цим законодавство закріплює й низку гарантій стосовно забезпечення правильної кваліфікації нотаріусом заявленої вимоги як безспірної. Зокрема, згідно зі ст. 42 Закону України «Про нотаріат» вчинення нотаріальної дії може бути відкладено в разі необхідності витребування додаткових відомостей або документів від фізичних та юридичних осіб або надсилання документів на експертизу, а також якщо відповідно до закону нотаріус повинен впевнитись у відсутності у заінтересованих осіб заперечень проти вчинення цієї дії [6].

Як зазначено в Постанові Верховного суду України від 20 травня 2015 р. по справі № 6-158цс15, безспірність заборгованості підтверджують документи, передбачені Переліком, нотаріус під час вчинення виконавчого напису не встановлює права та обов'язки учасників правовідносин, а лише перевіряє наявність необхідних документів. Отже, заборгованість, заявлена до стягнення шляхом вчинення виконавчого напису, може кваліфікуватись нотаріусом як безспірна, коли вона не може об'єктивно бути оспореною, виходячи зі змісту представлених стягувачем документів.

Щодо строку вчинення виконавчого напису слід мати на увазі, що перебіг такого строку за загальними правилами починається з наступного дня після дня виникнення права вимоги, як це передбачено у статті 253 Цивільного кодексу України.

Строк, пропущений стягувачем навіть із поважних причин, не може бути поновлений нотаріусом на свій розсуд. У таких випадках нотаріус зобов'язаний роз'яснити стягувачу (кредитору), що пропуск строку для вчинення виконавчого напису не позбавляє права на звернення до суду з позовом про його поновлення [7, с. 89].

Вчиняючи виконавчий напис, нотаріус повинен перевірити наявність умов, за яких можливе вчинення виконавчого напису, зокрема:

– чи підпадає заявлена вимога під той вид заборгованості, про який іде мова в Переліку;

– чи подані всі передбачені Переліком документи та чи оформлені вони належним чином;

– чи підтверджують подані документи безспірність заборгованості боржника перед стягувачем та прострочення виконання зобов'язання;

– чи не виник спір між заінтересованими особами;

– чи не минув встановлений законодавством строк для вчинення виконавчого напису.

Виконавчий напис вчинюється нотаріусом незалежно від місця виконання вимоги, місцезнаходження боржника або стягувача (пункт 1.4. глави 16 Порядку).

Згідно з підпунктом 2.1 пункту 2 Глави 16 розділу II Порядку для вчинення виконавчого напису стягувачем або його уповноваженим представником нотаріусу подається заява, у якій, зокрема, мають бути зазначені: відомості про найменування і місце проживання або місцезнаходження стягувача та боржника; дата і місце народження боржника – фізичної особи, місце його роботи; номери рахунків у банках, кредитних установах, код за ЄДРПОУ для юридичної особи; строк, за який має провадитися стягнення; інформація щодо суми, яка підлягає стягненню, або предметів, що підлягатимуть витребуванню, включаючи пеню, штрафи, проценти тощо. Заява може містити також іншу інформацію, необхідну для вчинення виконавчого напису.

До заяви додаються документи, необхідні для вчинення виконавчого напису:

– оригінал документа (нотаріально посвідчені договори, опротестований вексель з актом про протест векселя тощо), який передбачає сплату грошових сум, передачу або повернення майна, а також право звернення стягнення на заставлене (передане в іпотеку) майно;

– документи, що підтверджують безспірність заборгованості боржника та встановлюють прострочення виконання зобов'язання.

У разі якщо нотаріусу необхідно отримати іншу інформацію чи документи, які мають відношення до вчинення виконавчого напису, нотаріус вправі витребувати їх у стягувача (підпункт 2.2 пункту 2 Глави 16 розділу II Порядку).

Треба зазначити, що у справі № 6-4882св11 Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних та кримінальних справ ухвалою від 15 червня 2011 р. та у справі № 5015/1965/11 Вищий господарський суд України Постановою від 27 жовтня 2011 р. визначили важливу деталь: «безспірність заборгованості можуть підтверджувати виключно первинні бухгалтерські документи, оформлені відповідно до статті 9 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Окремо слід сказати, що чинне законодавство України на цей час не зобов'язує нотаріуса викликати боржника і з'ясувати наявність чи відсутність його заперечень проти вимог стягувача (кредитора). Нотаріус вирішує питання про вчинення виконавчого напису на підставі документів, наданих лише однією стороною, стягувачем, і не зобов'язаний запитувати та одержувати пояснення боржника з приводу заборгованості для підтвердження чи спростування її безспірності [8].

Виконавчий напис вчинюється на оригіналі документа (дублікаті документа, що має силу оригіналу), що встановлює заборгованість. Якщо виконавчий напис не вміщується на документі, що встановлює заборгованість, він може бути продовжений чи викладений повністю на прикріпленому до документа спеціальному бланку нотаріальних документів.

Якщо за борговим документом необхідно провести стягнення частинами, виконавчий напис за кожним стягненням може бути зроблений на копії документа або на виписці з особового рахунку боржника; у цих випадках на оригіналі документа, що встановлює заборгованість, робиться відмітка про вчинення виконавчого напису і зазначається, за який строк і яка сума стягнута, дата і номер за реєстром нотаріальних дій.

Вимоги до змісту виконавчого напису нотаріуса встановлені статтею 89 Закону та п. 4 глави 16 розділу II Порядку.

Так, у виконавчому написі повинно зазначатися:

1) дата (рік, місяць, число) його вчинення, посада, прізвище, ім'я, по батькові нотаріуса, який вчинив виконавчий напис;

2) найменування та адреса стягувача;

3) найменування, адреса, дата і місце народження боржника, місце роботи (для громадян), номери рахунків в установах банків (для юридичних осіб);

4) строк, за який провадиться стягнення;

5) суми, що підлягають стягненню, або предмети, які підлягають витребуванню, в тому числі пеня, проценти, якщо такі належать до стягнення;

6) розмір плати, сума державного мита, сплачуваного стягувачем, або мита, яке підлягає стягненню з боржника;

7) номер, за яким виконавчий напис зареєстровано;

8) дата набрання юридичної сили;

9) строк пред'явлення виконавчого напису до виконання.

Виконавчий напис вчинюється в одному примірнику, скріплюється підписом і печаткою нотаріуса.

Нотаріуси відмовляють у вчиненні виконавчого напису у випадках, коли витребується майно, звернення стягнення на яке забороняється законодавством України або здійснюється виключно на підставі рішення суду.

Так, не може бути звернено стягнення:

– на майно, одержане на підставі договору про припинення права на утримання (стаття 89 Сімейного кодексу України);

– на майно, передане набувачу за договором довічного утримання (догляду) (стаття 754 Цивільного кодексу України) протягом життя відчужувача.

Звернення стягнення на майно, що є предметом іпотеки і належить державному чи комунальному підприємству або підприємству, більш як 50 відсотків акцій (часток, паїв) якого перебуває у державній власності, здійснюється на підставі рішення суду (стаття 33 Закону України «Про іпотеку»).

Виключається вчинення виконавчого напису і у випадках, передбачених статтею 20 Закону України «Про заставу». Так, звернення стягнення на заставлене майно державного підприємства, не менше п'ятдесяти відсотків акцій (часток, паїв) якого є у державній власності, здійснюється за рішенням суду.

Особливою ознакою виконавчого напису слід визнати те, що він є виконавчим документом. Відповідна ознака виконавчого напису впливає не лише з теоретичних положень, а й зумовлена положеннями чинного законодавства. Зокрема, відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про виконавче провадження» виконавчий напис нотаріуса визначено як самостійний різновид виконавчого документа, поряд із виконавчим листом,

судовим наказом, ухвалою суду, посвідченням комісії по трудовим спорам та ін.

Слід відзначити, що виконавчий напис нотаріуса, як виконавчий документ, являє собою форму реалізації юрисдикційних повноважень нотаріусів, які санкціонують безспірне стягнення заборгованості. Надання документам виконавчої сили дозволяє використовувати їх як виконавчі документи, за якими можливе примусове виконання [6].

Стаття 91 Закону України «Про нотаріат» встановлює, що виконавчий напис може бути пред'явлено до примусового виконання протягом одного року з моменту його вчинення.

Підсумовуючи все вищевикладене, слід зазначити, що вчинення нотаріусом виконавчого напису – це нотаріальна дія, яка полягає в посвідченні права стягувача на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна. При цьому нотаріус здійснює свою діяльність у сфері безспірної юрисдикції і не встановлює прав або обов'язків учасників правовідносин, не визнає і не змінює їх, не вирішує по суті питань права. Тому вчинений нотаріусом виконавчий напис не породжує права стягувача на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна, а підтверджує, що таке право виникло в стягувача раніше. Мета вчинення виконавчого напису – надання стягувачу можливості в позасудовому порядку реалізувати його право на примусове виконання зобов'язання боржником [8].

Висновки

Отже, відповідне право стягувача, за захистом якого він звернувся до нотаріуса із заявою про вчинення виконавчого напису, повинно існувати на момент звернення. Так само на цей момент повинна існувати заборгованість або інша відповідальність боржника перед стягувачем. Безспірність – визначальна юридична якість такої заборгованості (вимоги стягувача). Водночас це найбільш слабе місце під час визначення нотаріусом підстав для вчинення виконавчого напису на документі. Адже у будь-якій, а тим більш у нинішній вітчизняній, правовій системі поняття «безспірність» по відношенню до сплати коштів, виконання боргових зобов'язань викликає спір якщо не по суті, то по формальним ознакам, перетворюючи формально вписану законодавцем норму на фікцію у реальному житті. Такі правові зв'язки багато у чому об'єктивно зумовлені, оскільки людина за природою потребує матеріального і не схильна його передавати іншим. Здебільшого не передає

вона й власні кошти іншій особі у позасудовий правовий спосіб, навіть якщо такий обов'язок до цього був формально-юридично зафіксований. Вочевидь, у всіх відносинах щодо виконавчих написів нотаріусів мають місце підстави як для нотаріальних дій, так і для діяльності суддів (у разі волі на те сторін). І у цьому зв'язку варто чітко розуміти, що надання нотаріусом виконавчої сили автентичному акту (договору, векселю та ін.) дозволяє звертати його до примусового виконання без звернення до суду. При цьому такі дії нотаріуса не означають фактичного визнання (встановлення) юридичної вірогідності, безспірності чи інших суміжних ознак зобов'язань сторін, виражених у документі, на якому вчинено виконавчий напис. Оцінки юридичних якостей описаного типу зобов'язань сторін презюмуються нотаріусом формально юридично (лат. a rēgō) без звернення до відповідних процедур, з яких складається цивільний та господарський судові процеси, залишаючи зацікавленим особам (сторонам) ініціативу участі у цих процесах.

Список використаних джерел:

1. Желіховська Ю. Виконавчий напис як засіб захисту цивільних прав нотаріусом. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2011. № 5 (59). С. 157-160.
2. Безсмертна Н. Виконавчий напис як один із способів захисту суб'єктивних цивільних прав. *Юридичні науки*. 2007. № 74-76. С. 123-126.
3. Марданов Д.А. Исполнительная надпись нотариуса как исполнительный документ. *Нотариус*. 2006. № 2. С. 7-9.
4. Лившиц Б.И. Осматескул К.Н. и др. Комментарии, эксклюзивные, раритетные материалы по российскому нотариату (580 наиболее значимых книг, статей и научных исследований). Москва, 2001. 192 с.
5. Золотухіна О. М. Функціональне призначення нотаріату: теоретико-правові аспекти : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2018. 261 с.
6. Серветник А.Г. Виконавчий напис нотаріуса: поняття та ознаки. *Теорія і практика правознавства*. 2017. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/115431>. Дата доступу: 13 Feb. 2019.
7. Головне управління юстиції у Харківській області Міністерства юстиції України Узагальнення нотаріальної практики щодо вчинення виконавчих написів нотаріусами харківської області. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2011. № 3 (57). С. 84-94.
8. Морозов Є. Презумпція правомірності та мета виконавчого напису нотаріуса. URL: <https://alibi.dp.ua/513-prezumpsiya-pravomirnosti-ta-meta-vikonavchogo-napisu-notariusa> (дата звернення 13.02.2019 р.)

В статті досліджено содержание исполнительской надписи нотариуса как внесудебной формы защиты гражданских прав и законных интересов. Установлено, что исполнительская надпись нотариуса – это нотариальное действие, нацеленное на реализацию субъективных прав для достижения конкретного правового результата. Доказано, что бесспорность представляет собой определяющее юридическое качество такого требования взыскателя. В то же время это наиболее слабое место при определении нотариусом оснований для совершения исполнительской надписи на документе. Понятие «бесспорность» по отношению к выполнению долговых обязательств вызывает спор если не по сути, то по формальным признакам, превращая формально выписанную законодателем норму в фикцию в реальной жизни. В основном человек не передает собственные средства другому лицу внесудебным правовым способом, даже если такая обязанность до этого была формально-юридически зафиксирована. Подытожено, что во всех отношениях относительно исполнительских надписей нотариусов имеют место быть основания как для нотариальных действий, так и для деятельности судей. И в этой связи отмечается, что предоставление нотариусом исполнительной силы аутентичным актам позволяет обращать его к принудительному исполнению без обращения в суд. При этом такие действия нотариуса не означают фактического признания юридической достоверности, бесспорности или иных смежных признаков обязательств сторон, выраженных в документе, на котором совершена исполнительская надпись. Оценки юридических качеств описанного типа обязательств сторон предполагаются нотариусом формально-юридически без обращения к соответствующим процедурам гражданского или хозяйственного судебных процессов, оставляя заинтересованным лицам инициативу участия в этих процессах.

Ключевые слова: бесспорность, должник, исполнительская надпись, требование, задолженность, нотариус, право, суд.

The article reveals the content of the executive inscription of the notary as an out-of-court form of protection of civil rights and legitimate interests. The problematic of the functional appointment of the executive inscription of the notary as an important element in the establishment of law and order and the protection of human rights requires a thorough scientific rethinking, since in practice issues of uncertainty about the requirements of the claimant, the grounds for challenging this notarial act in court, etc., continue to arise. It is fairly noted in the professional literature that the notary's executive inscription as a separate way of protecting civil rights is a legally established alternative to a substantially more complicated content of the judicial protection process. Legislative definition of the term "executive inscription" is currently absent, in the legal literature, there are several points of view on it.

It has been established that the notary's executive inscription is a notarial act aimed at the realization of subjective rights in order to achieve a certain legal result. During the exercise of this action, the notary shall ensure the exercise of the right of recourse without the involvement of a court, which shall exist at the time of such an inscription. At this moment there must be a debt or other liability of the debtor to the payer. It is proved that uncertainty is the determining legal quality of such a claimant. Simultaneously, it is the weakest place when determining the notary's reasons for executing the inscription on the document. The notion of "uncertainty" in relation to the execution of debts causes a dispute if not in essence, then on formal grounds, transforming the formally prescribed by the legislator the norm for fiction in real life. For the most part, a person does not transfer his own funds to another person in an out-of-court legal way, even if such a duty has previously been formally-legally fixed. Summarized that in all respects, as regards notaries' executive writings, there are grounds for both notarial acts and the activity of judges. And in this connection, it was stressed that the provision by the notary public of the executive power of the authentic act allows him to be compulsorily executed without resorting to a court. At the same time, such actions of the notary do not mean the actual recognition of legal certainty, uncertainty or other related features of obligations of the parties expressed in the document on which the executive inscription is made. Assessments of the legal qualities of the described type of obligations of the parties are foretold by a notary public formally legally without reference to the relevant procedures from which civil and commercial trials are made, leaving the interested persons the initiative to participate in these processes.

Key words: uncertainty, debtor, executive inscription, claim, debt, notary, law, court.